

Lombok Overleg

Aan het College van B&W en de Gemeenteraad
van de Gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Mensingeweer, 23 februari 2020.

Betreft: bijeenkomst 22 januari inzake RES en lokale maatschappelijke betrokkenheid.

Geachte leden van het College van B&W en de Gemeenteraad,

Graag willen wij u danken voor de snelle uitnodiging naar aanleiding van onze brief van 6 januari jl. over de RES en het belang van burgerparticipatie om de productie van duurzame energie te bevorderen. Uw interesse werd erg gewaardeerd en wij kijken terug op een plezierige en nuttige bijeenkomst.

Graag delen we nog een paar additionele inzichten met u, evenals een aantal 'best practices' die wellicht bruikbaar zijn bij het verder inhoud geven aan het gemeentelijk energiebeleid en het RES-aanbod.

Sturen op effectief beleid en efficiënte processen

Zonder energiebeleid kunnen er geen vergunningstrajecten worden opgestart. Dit leidt tot ongewenste vertragingen waardoor ondernemers minder snel geneigd zijn om te investeren. Wij roepen de gemeente daarom op om haast te maken met het vaststellen van nieuw beleid dat nodig is de energietransitie in onze regio mogelijk te maken. Veel kansen die er nu liggen, worden vanwege procedurele problemen momenteel niet benut, waardoor burgers en lokale bedrijven niet de kans krijgen om hun goede plannen en ideeën ten uitvoer te brengen. Daarnaast is het van belang dat nieuw beleid goed aansluit op andere procedurele stappen die moeten worden gezet. De gemeente Nieuw-Bergen (Limburg) heeft er bijvoorbeeld voor gekozen om procedures voor het bestemmingsplan en de vergunningen parallel te laten lopen, waardoor besluitvormingstrajecten sterk worden bekort, zoals deze illustratie laat zien.

Sturen op lokale initiatieven en samenwerking

Dát lokale initiatieven voorrang verdienen, werd door velen in de zaal bevestigd. Daarbij werd de vraag gesteld hoe de gemeente daar dan concreet op kan sturen. Er zijn goede voorbeelden van gemeentelijk beleid waar lokale participatie als voorwaarde is opgenomen en voorkeur wordt uitgesproken voor coöperatieve initiatieven. In zonnepark Fledderbosch (60 ha) bijvoorbeeld wordt Energiecoöperatie Ten Boer via Bronnen van Ons voor 50% eigenaar van dit initiatief. Dit past helemaal in het streven om 50% van de productie van duurzame energieprojecten via lokaal eigendom te laten verlopen zoals omschreven in het Klimaatakkoord.

De energiecoöperaties in de gemeente Het Hogeland lopen tegen veel uitdagingen aan, variërend van planvorming via bewustwording en bestuurlijke samenwerking tot financiering. De agrarische sector staat ook onder druk en voor veel boeren is het toekomstbestendig maken van het bedrijf door diversificatie essentieel. Door samen op te trekken, kunnen lokale energiecoöperaties en landeigenaren de concurrentie aangaan met grote projectontwikkelaars die in tegenstelling tot lokale partijen geen enkele binding met de regio hebben. Een “Ja, tenzij...”-beleid voor met name initiatieven die vanuit de eigen gemeenschap komen en gericht zijn op het bevorderen van lokale samenwerking, zou in dit kader zeer welkom zijn.

Sturen op innovatie en educatie

Verschillende energiecoöperaties en bedrijven binnen de gemeente Het Hogeland werken (mee) aan veelbelovende initiatieven op gebied van o.a. besparings- en verduurzamingsinitiatieven, mobiliteit, aardwarmte, zon- en wind opwekprojecten en verbetering van de bodemkwaliteit. Door innovatie en educatie een aandachtspunt te maken in het gemeentelijke afwegingskader, kan het betrekken van onderzoeksinstituten, lokale startups en ook scholen bij nieuwe duurzame projectvoorstellen worden gestimuleerd. Dit kan weer ten goede komen aan verduurzaming van huizen, opleidingstrajecten voor zowel jong talent als ervaren professionals, ontwikkeling van nieuwe technieken (bv waterstof als energiedrager) en dubbelgebruik van landbouwgrond (duurzame energieproductie in combinatie met biologische landbouw en betere biodiversiteit). Een mooie kans voor de gemeente om een belangrijke bijdrage te leveren aan nieuwe duurzaam-technologische ontwikkelingen en het bevorderen van de kenniseconomie in de regio.

Sturen op brede economische ontwikkeling

Ten slotte willen wij u nog wijzen op de economische voordelen die de duurzame energietransitie kan brengen aan de gemeente Het Hogeland voor haar inwoners en bedrijven. Het Lombok overleg richt zich niet alleen op productie van duurzame energie, maar ook op betaalbare energie voor zowel haar leden als de gemeenschap als geheel. Dit laatste bijvoorbeeld door kleine en grote lokale initiatieven aan elkaar te koppelen en manieren te zoeken hoe zij elkaar kunnen versterken. Een dergelijke samenwerking kan leiden tot meer sociale cohesie en nieuwe werkgelegenheid. Dit is echter alleen mogelijk als de gemeente dit soort burgerinitiatieven niet alleen faciliteert maar ook actief ondersteunt.

Daarnaast zal ook de gemeente zelf baat hebben bij dit soort activiteiten door de te verwachten grotere koopkracht voor haar inwoners, lagere energiekosten voor bijvoorbeeld sportclubs en hogere OZB-opbrengsten. Een zonnepark van bijvoorbeeld 50 hectare levert de gemeente al gauw EUR200.000,- per jaar of meer op. Deze financiële voordelen kunnen mogelijk weer ten goede komen aan een economisch sterkere en duurzamere lokale samenleving.

Graag blijven we in gesprek met u over het RES-aanbod en het energiebeleid waarmee we in deze gemeente met burgers en bedrijven in volle vaart vooruit kunnen. We zijn graag bereid om, al dan niet informeel, al in RES 1.0 met u samen te werken om bovenstaande en andere ideeën verder vorm te geven en in de praktijk te brengen. Een klankbordgroep met een of meer wethouders, vertegenwoordigers uit het Lombok-overleg, het bedrijfsleven en Bronnen van Ons zou ook een interessante optie kunnen zijn, alles onder het motto: uw eigen inwoners kunnen het!

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens het Lombok-overleg in de gemeente Het Hogeland

Jan Hink
Voorzitter

Het Lombok Overleg is het samenwerkingsplatform van energiecoöperaties, bedrijven en vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen in Het Hogeland. Deze brief is geschreven met de volgende partners:

Coöperatie Winsum Duurzaam
DASEN (Den Andel en Saaxumhuizen Energie Neutraal)
Energie coöperatie Duurzaam Bedum
Energiecoöperatie DURABEL Noord- en Zuidwolde
Energie Initiatief Kantens e.o.
Energiecoöperatie Onderdendam
Groninger Energie Koepel, *koepelorganisatie van energiecoöperaties in de provincie Groningen*
Hogelandster Energie Coöperatie
Lauwer Green Energy B.V.
SamenWind Tinallinge
Vereniging Dorpsbelangen Warfhuizen